

Міністерство культури та інформаційної політики України
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука
Факультет дизайну
Кафедра теоретичних дисциплін і професійної освіти

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Галузь знань	<i>01 Освіта / Педагогіка</i>
Спеціальність / спеціалізація	<i>015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)</i>
Освітня програма	<i>Професійна освіта (теорія і методика професійної освіти)</i>
Рівень вищої освіти	<i>третій (освітньо-науковий)</i>

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація / освітньо-наукова програма	Професійна освіта (теорія і методика професійної освіти)
Компонент освітньо-наукової програми	Дисципліна обов'язкова / вибіркова
Курс/Семестр	I курс, 2 семестр; II курс, 3 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна к-сть годин	8 кредитів, 240 год.
Вид занять	Лекції – 12, практичні заняття – 36, самостійна робота – 192
Мова викладання	Українська
Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний, залік, іспит, самоконтроль
Викладач	Роїк Ю. В. доктор філ. за спец. 015 Професійна освіта, доцент кафедри ХКДСМ
Консультації	За видом – очні та on-line, за формою – індивідуальні та групові, за часом – відповідно до графіку чи усною домовленістю з ініціативи магістрантів у разі виникнення потреби.
Анотація дисципліни	Предметом вивчення дисципліни є науково-педагогічні засади професійного навчання у закладах вищої спеціалізованої освіти Модулі дисципліни: Модуль I. Розвиток педагогіки професійного навчання на засадах наукової освіти. Модуль 2. Дидактичні засади вищої мистецької професійної освіти (дизайн-освіти). Модуль 3. Педагогіка фізичного виховання і спорту у спеціалізованій професійній освіті. Модуль 4. Дидактичні засади вищої військової професійної освіти.

Передреквізити	Педагогіка професійної освіти.
Постреквізити	Дидактика спеціалізованої професійної освіти.
Мета викладання дисципліни	Сформувати здатність до проектування моделей освітніх систем у галузях спеціалізованої професійної освіти з урахуванням модернізованих дескрипторів Національної рамки кваліфікацій
Програмні результати навчання	<p>ПРН-7: користуватися нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в науковій установі та закладі освіти; визначати мету інноваційної діяльності, обґрунтовувати необхідність внесення запланованих змін у наукову роботу; впроваджувати інноваційні прийоми в педагогічному процесі з метою створення умов для ефективної мотивації до навчання здобувачів освіти.</p> <p>ПРН-10: застосовувати способи і прийоми планування мети, цілепокладання, реалізації необхідних видів діяльності, оцінки і самооцінки результатів діяльності у розв'язанні професійних задач; прийоми виявлення і усвідомлення своїх можливостей, особистих і професійно значущих якостей з метою їх удосконалення.</p> <p>ПРН-11: оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності педагога; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів, вивчення та застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, вміннями робити висновки.</p> <p>ПРН-12: застосовувати програмні засоби і мультимедіа у науково-педагогічній діяльності та наукових дослідженнях; аналізувати й систематизувати результати досліджень засобами інформаційних технологій.</p> <p>ПРН-13: здійснювати критичний аналіз сучасної системи освіти; створювати умови конструктивної взаємодії з усіма суб'єктами освітнього процесу.</p> <p>ПРН-14: застосовувати різні форми, методи і засоби аналізу діяльності викладачів, учителів, закладів освіти; використовувати індивідуальні і групові прийоми прийняття конструктивних рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю, враховуючи вітчизняний і зарубіжний досвід.</p> <p>ПРН-15: володіти методами і методиками діагностики стану компетентності (навченості, вихованості, ціннісної позиції) учнів, студентів; методами й методиками моніторингу якості знань учнів, студентів для аналізу навчального процесу, його корекції та зміни.</p>

<p>Набуті компетентності</p>	<p>ІК – здатність до: формування емпіричних знань з використанням фактів та уявлень і знань теоретичних (концептуальних та методологічних) з різних галузях спеціалізованої професійної освіти; володіння когнітивними вміннями, що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення і практичними вміннями, що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів у професійній діяльності; комунікаційна спроможність, що виявляється у творчій взаємодії учасників навчального процесу у закладах вищої спеціалізованої освіти з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності; здатність до самостійності, відповідальності та автономії у застосуванні емпіричних і теоретичних знань та когнітивних і практичних умінь у різних галузях спеціалізованої професійної освіти.</p> <p>ФК-1: здатність до володіння науковими підходами і методами досліджень у професійній освіті.</p> <p>ФК-2: здатність до організації роботи дослідницької групи (команди) в галузі професійної освіти.</p> <p>ФК-3: здатність моделювати, реалізовувати й оцінювати освітній процес; готовність складати програми додаткової професійної освіти відповідно до запитів роботодавців.</p> <p>ФК-4: здатність обґрунтовано обирати та ефективно використовувати освітні технології, методичні системи, методи і засоби навчання і виховання з метою забезпечення запланованого рівня особистісного та професійного розвитку здобувачів освіти.</p> <p>ФК-5: здатність проводити аналіз освітньої діяльності організацій засобами експертної оцінки і проектування програми їхнього розвитку.</p> <p>ФК-6: готовність до педагогічної діяльності за основними навчальними програмами дисциплін вищої освіти.</p> <p>АК-3: здатність використовувати результати інноваційної діяльності у професійній діяльності.</p> <p>АК-4: здатність інтерпретувати педагогічні явища, розвиток професійної освіти та науки в їх історичній ретроспективі, використовувати цивілізаційний підхід до осмислення історико-педагогічних явищ і процесів.</p> <p>АК-5: здатність до різних видів історико-педагогічного аналізу (історико-логічного, компаративного, ретроспективного), адаптувати та застосовувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику.</p>			
<p>Структура навчальної</p>	<p>Теми модулів</p>	<p>Кількість годин</p>		
<p>усього</p>		<p>усього</p>		
		<p>лк</p>	<p>пр.</p>	<p>ср</p>

дисципліни	<i>Модуль 1. Розвиток педагогіки професійного навчання на засадах наукової освіти</i>				
	1. Державні й освітні нормативні документи з вищої професійної освіти, наукової спеціалізованої професійної освіти.	8		2	6
	2. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців спеціалізованої професійної освіти у сучасних умовах розвитку суспільства.	8	1		7
	3. Функціональні моделі підготовки фахівців для різних галузей професійної освіти: наукової, мистецької, фізкультурно-спортивною, військової.	9		2	7
	4. Організаційно-методичні засади навчання майбутніх викладачів закладів вищої спеціалізованої освіти.	8	1		7
	5. Оцінювання навчальних досягнень студентів закладів вищої спеціалізованої освіти	9		2	7
	6. Системи професійно-практичної підготовки фахівців у галузях спеціалізованої освіти.	9		2	7
	7. Традиційні та інноваційні форми і методи методичної діяльності у закладах вищої спеціалізованої професійної освіти.	8	1		7
	<i>Модуль 2. Дидактичні засади вищої мистецької професійної освіти (дизайн-освіти)</i>				
	8. Професійна дизайн-освіта: напрями, розвиток, призначення.	7	1		6
	9. Педагогічний дизайн: завдання, принципи, етапи, засоби.	9		2	7
	10. Середовище дизайн-освіти: СТАМ-підхід до спеціалізованої професійної освіти.	9		2	7
	11. Вимоги до викладачів закладів вищої професійної дизайн-освіти	8	1		7
12. Методика навчання професійних дизайнерів (етнодизайнерів)	9		2	7	

13. Педагогічні технології сучасної дизайн-освіти.	8	1		7
14. Дистанційне навчання у закладах вищої мистецької освіти (дизайн-освіти).	9		2	7
Модуль 3. Педагогіка фізичного виховання і спорту у спеціалізованій професійній освіті				
15. Педагогічні складові фізичної культури і спорту	7	1		6
16. Специфіка професійної діяльності викладача фізичної культури і спорту у закладах вищої спеціалізованої освіти.	8	1		7
17. Активізація енергопотенціалу і психомоторики студентів на заняттях з фізичної культури і спорту. Готовність студентів до спортивних змагань.	9		2	7
18. Оцінювання навчальних досягнень студентів закладів вищої освіти з фізичної культури і спорту.	9		2	7
19. Особливості тренувального процесу майбутніх педагогів фізичної культури і спорту	9		2	7
20. Проектування спортивно-педагогічного процесу.	9		2	7
21. Особливості спортивної кар'єри студентів закладів вищої спортивної освіти	8	1		7
Модуль 4. Дидактичні засади вищої військової професійної освіти.				
22. Військово-дидактичний процес. Основні концепції навчання і можливості їх використання у навчанні військовослужбовців.	7	1		6
23. Закономірності та принципи навчання військовослужбовців	8	1		7
24. Зміст навчання військовослужбовців	9		2	7
25. Методологія і методика військово-дидактичного дослідження. Методи навчання військовослужбовців	9		2	7

	26.Психологічна підготовка військовослужбовців до бойових дій як складова частина військово-дидактичного процесу	8	1		7
	27.Форми організації навчання військовослужбовців. Контроль та оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності воїнів	9		2	7
	28. Військовий педагог: педагогічна майстерність та інноваційність.	9		2	7
	Усього:	240	12	36	192
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Модуль I. Розвиток педагогіки професійного навчання на засадах наукової освіти.</i></p> <p>Державні й освітні нормативні документи з вищої професійної освіти, наукової спеціалізованої професійної освіти. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців спеціалізованої професійної освіти у сучасних умовах розвитку суспільства. Функціональні моделі підготовки фахівців для різних галузей професійної освіти: наукової, мистецької, фізкультурно-спортивної, військової. Організаційно-методичні засади навчання майбутніх викладачів закладів вищої спеціалізованої освіти. Оцінювання навчальних досягнень студентів закладів вищої спеціалізованої освіти. Системи професійно-практичної підготовки фахівців у галузях спеціалізованої освіти. Традиційні та інноваційні форми і методи методичної діяльності у закладах вищої спеціалізованої професійної освіти.</p> <p><i>Модуль 2. Дидактичні засади вищої мистецької професійної освіти (дизайн-освіти).</i></p> <p>Професійна дизайн-освіта: напрями, розвиток, призначення. Педагогічний дизайн: завдання, принципи, етапи, засоби. Середовище дизайн-освіти: СТІАМ-підхід до спеціалізованої професійної освіти. Вимоги до викладачів закладів вищої професійної дизайн-освіти. Вимоги до викладачів закладів вищої професійної дизайн-освіти. Методика навчання професійних дизайнерів (етнодизайнерів). Педагогічні технології сучасної дизайн-освіти. Дистанційне навчання у закладах вищої мистецької освіти (дизайн-освіти).</p> <p><i>Модуль 3. Педагогіка фізичного виховання і спорту у спеціалізованій професійній освіті.</i></p> <p>Педагогічні складові фізичної культури і спорту. Специфіка професійної діяльності викладача фізичної культури і спорту у закладах вищої спеціалізованої освіти. Активізація енергопотенціалу і психомоторики студентів на заняттях з</p>				

	<p>фізичної культури і спорту. Готовність студентів до спортивних змагань. Оцінювання навчальних досягнень студентів закладів вищої освіти з фізичної культури і спорту. Особливості тренувального процесу майбутніх педагогів фізичної культури і спорту. Проектування спортивно-педагогічного процесу. Особливості спортивної кар'єри студентів закладів вищої спортивної освіти</p> <p>Модуль 4. Дидактичні засади вищої військової професійної освіти.</p> <p>Військово-дидактичний процес. Основні концепції навчання і можливості їх використання у навчанні військовослужбовців. Закономірності та принципи навчання військовослужбовців. Зміст навчання військовослужбовців. Методологія і методика військово-дидактичного дослідження. Методи навчання військовослужбовців. Психологічна підготовка військовослужбовців до бойових дій як складова частина військово-дидактичного процесу. Форми організації навчання військовослужбовців. Контроль та оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності воїнів. Військовий педагог: педагогічна майстерність та інноваційність.</p>
Контроль і оцінювання результатів навчання	
<p>Аудиторна робота</p>	<p><i>Навчальна робота за виконання практичних робіт оцінюється від 0 до 2 балів, зокрема:</i></p> <p>2 б. – робота виконана в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані пункти завдань не мають помилок. Відповіді на контрольні запитання можуть мати неточності, які не впливають на якість виконання роботи. При опитуванні студент показав високий рівень навчальних досягнень.</p> <p>1 б. – робота виконана в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані завдання не мають суттєвих помилок. Висновки та відповіді на контрольні питання можуть мати неточності, які суттєво не впливають на якість виконання роботи. При опитуванні аспірант показав достатній рівень знань.</p> <p>0 б. – робота виконана не в повному обсязі, відповідно до свого варіанту. Виконані завдання мають грубі помилки. При опитуванні аспірант показав недостатній рівень навчальних досягнень.</p> <p>Оцінка, яка виставляється за лабораторні і практичні роботи, складається з таких елементів: усне опитування аспірантів з теоретичного матеріалу, використаного в роботі, якості оформлення звіту роботи; вміння студента обґрунтувати способи виконання завдань; своєчасну здачу звіту за роботу.</p>

Самостійна робота студентів	<p><i>Самостійна робота за темою оцінюється від 0 до 8 балів, зокрема:</i></p> <p>7-8 б. – вчасно виконані завдання самостійної роботи аспірантів (згідно вимог) та презентовані під час аудиторних занять. Результати досліджень презентовані у формі тестових завдань та супроводжуються візуалізацією (якісними та доречними прикладами), доповнені аргументованими висновками.</p> <p>5-6 б. – вчасно виконані завдання самостійної роботи. Результати досліджень презентовані у формі тестових питань та супроводжуються візуалізацією, але містять неточності окремі недоліки, висновки відсутні.</p>
Модульний контроль	<p>Відповіді на тестові контрольні запитання. МКР – оцінюється від 0 до 22 балів. Кількість балів залежить від кількості правильних відповідей.</p>
Підсумковий контроль	<p>Складається із суми балів, отриманих за виконання практичних робіт, модульної контрольної роботи, балів, отриманих за самостійну роботу. Кількість балів, отриманих під час екзамену залежить від кількості правильних відповідей на тестові питання.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p><i>Політика щодо академічної доброчесності</i></p> <p>Самостійна робота одноосібно обирається і містить оригінальні міркування. Відсутність плагіату у результатах навчання. Результати навчання з наявністю плагіату не зараховуються. Дотримання положення про академічну доброчесність у Київській державній академії ДПМ і дизайну імені Михайла Бойчука.</p> <p><i>Політика щодо відвідування занять</i></p> <p>Поєднання очної і дистанційної форм навчання. Дотримання розкладу занять та графіків рубіжного контролю й атестації.</p> <p><i>Політика щодо термінів виконання, оцінювання завдань і перескладання</i></p> <p>Поточний, модульний контроль і атестація (залік) згідно положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, а також з урахуванням тимчасового порядку організації та проведення заліково-екзаменаційної сесії і атестації здобувачів вищої освіти у КДАДПМД імені Михайла Бойчука.</p> <p>Доповіді-презентації з опрацьованими темами занять є умовами модульного контролю навчальних досягнень. Підсумкова оцінка визначається як сума оцінених результатів навчання протягом семестру плюс оцінка залікова.</p> <p>У разі порушення термінів і графіків занять без поважних причин можливий недопуск аспіранта до складання заліку. Перездача – протягом першого тижня.</p> <p><i>Політика щодо правил поведінки на заняттях</i></p>

	<p>Присутність та інформаційна активність на заняттях. Враховується ставлення аспірантів до участі у розробленні колективного посібника з дисципліни, що є результатом застосування у навчальному процесі <i>колоквіуму</i> як форми і <i>фасилітації</i> як методу колективного проектування навчальної продукції. Навчальне проектування (педагогічний дизайн) зорієнтовано на формування <i>здатності аспірантів</i> до самооцінювання і взаємооцінювання навчальних досягнень з дисципліни.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;"><i>Рекомендована література</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Основна:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грищук Ю. В. Визначення професійної освіти і навчання: сучасні акценти. Педагогічний процес: теорія і практика. 2014. Вип. 4. С. 16-22. 2. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні: навч. посіб. для магістрантів зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» / [авт.-укл.: Т.О. Дороніна]. – Кривий Ріг : КДПУ, 2018. – 250 с. 3. Титаренко В. П. Розвиток дизайн-освіти у вищих навчальних закладах України. Наукові записки. Серія: педагогіка. 2016. № 2. С. 287–290. 4. Прусак В. Становлення та розвиток дизайн-освіти в Україні (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2017. Вип. 31. С. 71–82. 5. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методика викладання дизайну»: Навчально-методичний посібник для магістрантів спеціальності 022 «Дизайн» денної та заочної форм навчання / Укладач: І.В. Продан; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 97 с. 6. Хома Т. В. Педагогіка фізичного виховання і спорту: теоретико-практичний супровід до самостійної роботи студентів: навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 104 с 7. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2006. 272 с. 8. Безверхня Г. В. Педагогіка фізичного виховання. Умань, 2013. 72 с. 9. Ягупов В.В. Військова дидактика: Монографія. — К.: РВЦ Київський університет, 1999. 376 с. 10. Методичний посібник для керівного та професорсько-викладацького складу з питань розробки нормативних документів вищих військових навчальних закладів Міністерства оборони України. - К., 1997.

Допоміжна:

11. Єрмаченко В. Є., Дериховська В. І. Особливості трансформації світової системи вищої освіти у XXI столітті. Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика. 2017. №10. С.518-522.

12. Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика [Електронний ресурс] : матеріали II Всеукр. наук.-практ. заочної -конф., (21–22 берез. 2017 р., м. Полтава) / уклад. Є.В. Кулик, І.В. Савенко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, каф. основ виробництва та дизайну. – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. – 258 с. – Режим доступу : <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/7766>

13. Шепеленко Т. В., Буц А. М., Бодренкова І. О. Фізичне виховання у формуванні здорового способу життя: Навч. посібник, Харків: УкрДУЗТ, 2018. 125 с.

14. Інструкція про організацію освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України. - К., 1997.

15. Ягупов В.В. Процес і технологія військово-педагогічних досліджень у Республіці Польща: Автореф. дисс канд. пед. наук. - К., 1995.

Інформаційні ресурси

16. Закон України «Про освіту»: URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

17. Закон України «Про фізичну культуру і спорт»// Відомості Верховної Ради України. Редакція від 16.07.2019, URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>

18. Концепція розвитку педагогічної освіти : Проект МОН України від 13.03.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/03/13/kontseptsiya-pedosviti-pislya-kolegii-03-18.doc> (дата звернення: 12.04.2018).

19. Оружа Л. В. Розвиток дизайнерської освіти у світі. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18418/%20ruzh%20.pdf>; jses sionid = 0CFA83A8A1B75C976ABEB45B0CE647C3?sequence = (28.05.2021).